

Srečno in veselo Novo leto 1939!

želita vsem cenjenim naročnikom, inserentom, čitateljem
in prijateljem „Slovenskega gospodarja“

uredništvo in uprava

Iz raznih držav

Romunija dobila novega zunanjega ministra. Romunski zunanji minister Petrescu Comnen je odstopil 22. decembra in pride za poslanika v Vatikan. Za novega zunanjega ministra je imenovan bivši senator Gheorg Grafencu. Spremembo nove vodilne osebnosti pri vodstvu romunske zunanje politike toplo pozdravlja Nemčija.

Dogodki na Madžarskem v dnevih obiška italijanskega zunanjega ministra. O obisku italijanskega zunanjega ministra Ciana v Budimpešti je že svetovno časopisje dolgo pisalo in je naglašalo velik politični pomen ter važnost poseta. Visoki italijanski gost je dospel v madžarsko prestolico 19. decembra in je bil na kolodvoru sprejet z velikimi svečanostmi. Dopoldne omenjenega dne je grof Ciano položil venec pred spomenik v svetovni vojni padlih vojakov, nato je pa obiskal zunanjega ministra grofa Czakyja in predsednika vlade Imredyja. Opoldne je grofa Ciana sprejel v avdienci regent, po avdienci sta pa regent Horthy in njegova gospa priredila grofu Cianu na čast kosilo. Že drugi dan obiška je bila podana uradna izjava, da Cianov obisk ni službenega značaja, ampak zasebnega in da ne bo za njegovega obiška nobenih političnih razgovorov. Dne 20. decembra ob osmih zjutraj je odpeljal regent Horthy Ciana na lov v Gödöllő. Lov so se udeležili razen Horthyja in Ciana ministrski predsednik Imredy, zunanji minister Czaky in nekateri drugi ministri. Po vrnitvi z lova je bila v Budimpešti na čast grofu Cianu slavnostna večerja, katero je priredil madžarski zunanji minister. Opolnoči 20. decembra sta regent Horthy in grof Ciano odpotovala na lov na severno Madžarsko. V zvezi z naštetimi dogodki je dejstvo, da je bil italijanski minister skrajno ogorčen, ker so izzvali ob njegovem prihodu madžarske silne tolpe na slovaškem obmejnem ozemlju hude in krvave spopade s češkoslovaško vojsko. Madžari so hoteli z nemiri dokazati Cianu, ki je bil razsodnik na Dunaju med Slovaki in Madžari, da niso zadovoljni z njegovo razsodbo. Upravičeno je vzel italijanski gost najnovejše dogodke ob slovaško-madžarski meji kot osebno žalitev in je za svojega bivanja v Budimpešti po možnosti skrčil v znak protesta vsa politična pogajanja.

Obča pozornost na Slovaško. V zadnjih dneh je vzbujala občo pozornost avtonomna Slovaška, ki je izvolila svoj prvi narodni zbor. Pri volitvah v avtonomno poslansko zbornico je nastopila ena sama stranka, v katero so se združile vse bivše slovaške politične stranke razen komunistov in socialistov. Zaradi tega je bila postavljena ena sama kandidatna lista. To so volilci ali potrdili ali odklonili. Volilci so morali pri glasovanju odgovoriti na vprašanje: »Ali hočete sodelovati pri zidanju

nove svobodne in neodvisne Slovaške?« — z »da« ali z »ne«. Volitve so potekle po vsem Slovaškem v največjem redu in miru med silnim navdušenjem prebivalstva. Vlada je dobila od vsega števila glasov 97,5%. Novi slovaški narodni zbor bo šteje 63 poslancev, ki so po večini vsi člani Hlinkove slovaške ljudske stranke. Od narodnih manjšin sta izvoljena dva nemška poslanca. Z ukazom predsednika češko-slovaške republike je sklican novo izvoljeni slovaški avtonomni parlament k otvoritveni seji za 18. januar. Naloga te zbornice bo, da potrdi sedanjo slovaško vlado in od nje doslej izdane ukrepe ter da izdela novo avtonomno ustavo, po kateri bodo prihodnje leto spet volitve. — Slovaško ljudstvo je sprejelo z velikim veseljem vest, da bo predsednik republike obiskal Slovaško. Povsod se pripravljajo, da po-

glavarju države prirede sijajen sprejem ter mu na ta način izkažejo hvaležnost, spoštovanje in vdanost. — Radi drznih vpadov madžarskih nasilnih tolpe na slovaško ozemlje, ki so bili zavrženi od češkoslovaškega vojaštva, je slovaška vlada v znak protesta prekinila vsa pogajanja z Madžari in predvsem tudi pogajanja glede končno veljavne razmejitve. Trije državni tajniki Slovaške, ki so nastavljeni v skupnih ministrstvih v Pragi, so prevzeli 20. decembra dolžnost, in sicer Jožef Zvrškovec v zunanjem ministrstvu, Štefan Hasis v ministrstvu za narodno obrambo in Aleksander Brncija v finančnem ministrstvu. Ti trije tajniki bodo pod predsedništvom podpredsednika vlade Slovaka Karla Sidorja tvorili neke vrste slovaško vlado v Pragi. Dne 20. decembra so imeli prvo sejo.

Komunistom je odklenkalo v novi Češko-Slovaški. Eno prvih hvalevrednih dejanj nove Češko-Slovaške je bil razpust komunistične stranke, ki je imela pod predsednikom dr. Benešem v Pragi za vso osrednjo Evropo svoje glavno agitacijsko in propagandno gnezdo. Razpust komunistične stranke je postal pravomočen 20. decembra. Ta dan je bilo razveljavljenih 25 mandatov komunističnih poslancev. V senatu je bilo razveljavljenih 13 komunističnih senatorskih mandatov. Komunistična stranka je prodala tiskarno, kjer je tiskala svoj strankarski list, znani delniški družbi Bata.

Po krščanskem svelu

Papež začel 60. leto mašništva. Sv. oče papež Pij XI. je v torek, 20. decembra, stopil v 60. leto svojega mašniškega življenja. Rojen 31. maja 1857 je bil v mašnika posvečen 20. decembra 1879. Kljub svoji visoki starosti (star je 81 let 7 mesecev) z izredno svežostjo duha izvršuje mnogovrstne in težke posle svoje visoke službe, ki je najvišja na zemlji. Zadnji čas precej trpi na boleznih v nogah in na srčni astmi (naduhi). Včasih se napadi boleznih pojačajo, osobito če prevelik napor svetega očeta zmanjša telesno odpornost. Ko si nekoliko odpočije, pa si zopet opomore, da more spet posvetiti svoje moči delu, ki ga zelo ljubi. Nedavno je imel hud bolezenski napad, kmalu pa se je njegovo stanje zboljšalo, tako da je zdaj povsem zadovoljivo. Vtorek, 20. decembra, je sv. oče opravil v svoji zasebni kapelici daritev sv. maše ter tako začel 60. letnico svojega duhovništva. Naj bi ga Bog ohranil, da bi mogel čez leto dni praznovati biserni jubilej svojega mašništva!

Duhovniki kot mučeniki. Komunisti črtijo duhovnike z vso sovražnostjo ter jih preganjajo, mučijo in morijo, kjer le morejo. Ta prilika se jim poleg Rusije sedaj nudi v Španiji. Koliko duhovnikov in redovnikov so rdečkarji v Španiji pomorili, se do zdaj ne da povsem natanko določiti. Ugotavlja se to število zlasti potem, ko so rdečkarji s svojimi vojniki morali zapustiti kakšno špansko pokrajino. Že večkrat smo imeli priliko, da smo iz teh pokrajin poročali o žrtvah komunistične razdivjanosti. Danes dostavimo še nekaj primerov. Na otoku Minorci je bil umorjen mlad duhovnik Jean Huguët. Maševal je samo tri tedne, ker ga je tri tedne po njegovi novi sv. maši zadela smrt. Ko so rdeče vojaške

čete prišle v vas Ferrerías, kjer je mladi duhovnik bival, so mu strgali duhovniško obleko s telesa. Komendant mu je vzel križ, ga primaknil k njegovim ustom ter rekel: »Pljuni na svojega Boga, drugače te usmrtimo!« Mladi duhovnik pa dvigne svoje roke z vzklikom: »Živel Kristus Kralj!« Zadet od dveh krogel je padel mrtev na tla. Težka usoda je zadela škofa iz Almerije in Cadiksa. Komunisti so ju ujeli in kot nosilca premoga zaposlili na vojni ladji »Jaime I.«. Ko je ta ladja zaplula v morje, sta morala škofa v strojišču delati. Ko sta utrujena od težkega dela nekoliko legla na tla, da bi si odpočila, so prihiteli mornarji ter polili tla z vodo, da sta morala vstati. Čez nekaj dni so oba škofa z drugimi ujetniki povezali v veliko mrežo ter jih žive vrgli v morje. Kurata (duhovnega pastirja) v Torrijosu so slekli, ga ogrnili v rdeč plašč, mu pritisnili trnjevo krono na glavo, naložili križ na rame ter ga tirali po ulicah in cestah. Ko je obnemogel padel na tla, so ga udarjali s palicami ter ga pognali naprej. Tri dni je moral hoditi križev pot, dokler ni naposled krogla rdečega vojaka napravila konec njegovemu trpljenju. Kurata v Parrillasu, ki ni hotel pobegniti, so vrgli v ječo. Zahtevali so od njega: »Vrzi proč duhovniško obleko! Religije je sedaj konec!« Duhovnik mirno odgovori: »Religija ne bo nikdar umrla, cerkev bo iz teh težav in bojov vstala zmagovalna!« Za te besede so ga ustrelili. Njegova mati je pokazala isto junaštvo. Ko je bil sin v ječi, so rdečkarji materi prigovarjali, naj nanj vpliva, da odpade od duhovništva ter sprejme službo tajnika krajevnega komunističnega odbora. »Nikdar,« tako je odgovorila mati, »moj sin ne bo hotel zgubiti duše, da bi rešil svoje telo!« Kurata v Car-